EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 25.8.2020.
COM(2020) 473 final

2020/0227 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o odobravanju na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2020/672 privremene potpore Portugalu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Uredbom Vijeća 2020/672 („Uredba o instrumentu SURE”) propisan je pravni okvir za financijsku potporu Unije državama članicama u kojima je zbog izbijanja bolesti COVID-19 došlo do ozbiljnih gospodarskih poremećaja ili kojima ozbiljno prijete takvi poremećaji. Potpora iz instrumenta SURE namijenjena je prvenstveno za financiranje programâ skraćenog radnog vremena ili sličnih mjera kojima je cilj zaštititi zaposlene i samozaposlene osobe i na taj način smanjiti stopu nezaposlenosti i gubitak prihoda, te dodatno, za financiranje nekih zdravstvenih mjera, osobito na radnom mjestu.

Portugal je 7. kolovoza 2020. podnio zahtjev za financijsku pomoć Unije na temelju Uredbe o instrumentu SURE. U skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe o instrumentu SURE Komisija se savjetovala s portugalskim tijelima kako bi provjerila iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih rashoda koji se izravno odnose na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere te zdravstvene mjere uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19. To se posebno odnosi na:

(1) mjeru kojom se podupire zadržavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena utvrđenu u portugalskom Zakonu o radu. Poduzeća koja ispunjavaju uvjete mjerom ostvaruju korist u pogledu pokrivanja 70 % naknada zaposlenicima, pri čemu naknada zaposlenika iznosi dvije trećine njihove uobičajene bruto plaće. Ta korektivna mjera od dvije trećine podliježe donjoj granici koja je jednaka nacionalnoj minimalnoj plaći i gornjoj granici koja je jednaka trostrukoj nacionalnoj minimalnoj plaći. Poduzeća koja ispunjavaju uvjete morala su obustaviti svoje poslovanje ili pretrpjeti velike gubitke prihoda;

(2) novu i pojednostavnjenu posebnu potporu za zadržavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena. Ova je mjera slična mjeri iz točke 1., ali ima pojednostavnjene postupke koji omogućuju brži pristup sredstvima. Poduzeća koja ispunjavaju uvjete mjerom ostvaruju korist u pogledu pokrivanja 70 % naknada zaposlenicima, pri čemu naknada zaposlenika iznosi dvije trećine njihove uobičajene bruto plaće te oslobođenja od plaćanja doprinosa poslodavca za socijalno osiguranje. Ta korektivna mjera od dvije trećine podliježe donjoj granici koja je jednaka nacionalnoj minimalnoj plaći i gornjoj granici koja je jednaka trostrukoj nacionalnoj minimalnoj plaći. Poduzeća koja ispunjavaju uvjete morala su obustaviti poslovanje ili pretrpjeti gubitak prihoda od najmanje 40 % u razdoblju od 30 dana prije zahtjeva za potporu, u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine ili s mjesečnim prosjekom za dva mjeseca prije toga razdoblja. Mjera je produljena nekoliko puta, među ostalim revidiranjem izračuna naknade zaposlenicima na četiri petine njihove uobičajene bruto plaće i uvođenjem postupnog smanjenja doprinosa za socijalno osiguranje poduzećima koja primaju potporu;

(3) u slučajevima u kojima se poduzeća nalaze u krizi zbog pandemije bolesti COVID-19, koriste mjere iz točke 1. ili 2. i imaju program osposobljavanja koji odobravaju nacionalne javne službe za zapošljavanje i osposobljavanje, u okviru posebnih strukovnih programa, zaposlenici i društva mogu dobiti naknadu za osposobljavanje kako bi pokrili nadoknadu dohotka, kao i povezane troškove za osposobljavanje koje se mora odvijati tijekom radnog vremena kao alternativa za skraćenje radnog vremena;

(4) posebnu potporu poduzećima za nastavak poslovanja. Kako bi se olakšao povratak na posao i olakšalo zadržavanje radnih mjesta, poduzeća čiji su zaposlenici imali koristi od mjera iz točke 1. ili 2. mogu dobiti naknadu jednaku nacionalnoj minimalnoj plaći po odgovarajućem zaposleniku koja se isplaćuje u jednom obroku ili dvostrukoj nacionalnoj minimalnoj plaći po takvom zaposleniku koja se isplaćuje u fazama tijekom šest mjeseci. Kada se potpora isplaćuje u fazama, poduzeća mogu iskoristiti i djelomično oslobođenje od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje pojedinog poslodavca u odnosu na relevantne zaposlenike u visini od 50 %;

(5) dodatak za stabilizaciju prihoda za zaposlenike koji koriste mjere iz točke 1. ili 2. Zaposlenici koji ispunjavaju uvjete oni su zaposlenici čija bruto plaća u odnosu na veljaču 2020. nije premašila dvostruku nacionalnu minimalnu plaću. Zaposlenici primaju naknadu jednaku razlici između bruto plaće u veljači 2020. i plaće u razdoblju u kojem je zaposlenik bio obuhvaćen jednim od dvaju prethodno navedenih programa potpore, s donjom granicom od 100 EUR i gornjom granicom od 351 EUR;

(6) posebnu potporu za samozaposlene osobe, neformalne radnike i članove društva s pravom upravljanja. Mjerom se predviđa mjesečna naknada koja odgovara ili registriranom prihodu osobe, s gornjom granicom od 438,81 EUR kada je prihod niži od 658,21 EUR, ili dvjema trećinama registriranog dohotka osobe s gornjom granicom od 438,81 EUR kada je prihod veći od 658,21 EUR. Početna ukupna donja granica od 219,41 EUR primijenjena je na ukupan iznos mjesečne potpore između 13. ožujka i 30. lipnja 2020. Osobe koje ispunjavaju uvjete jesu osobe koje su obustavile poslovanje ili imaju gubitak prihoda od najmanje 40 % u razdoblju od 30 dana prije zahtjeva za potporu, u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine ili s mjesečnim prosjekom za dva mjeseca prije toga razdoblja;

(7) obiteljsku naknadu za zaposlenike koji ne mogu raditi jer moraju pružati pomoć svojoj djeci mlađoj od 12 godina ili drugim uzdržavanim osobama. Mjerom se predviđa naknada koja pokriva 50 % naknade zaposlenicima. U pravilu, naknada zaposlenicima odgovara dvjema trećinama uobičajene bruto plaće, s donjom granicom koja je jednaka nacionalnoj minimalnoj plaći i gornjom granicom koja je jednaka trostrukoj nacionalnoj minimalnoj plaći;

(8) posebnu potporu za zadržavanje ugovora o radu voditelja izobrazbe s obzirom na otkazivanje stručnog osposobljavanja. Javna potpora sastoji se od naknade koja pokriva plaću voditelja izobrazbe unatoč tomu što se stručno osposobljavanje ne provodi;

(9) niz regionalnih mjera koje se odnose na zapošljavanje u autonomnoj regiji Azori. Specifične mjere, uključujući regionalne dodatke programima na nacionalnoj razini, odnosno skraćeno radno vrijeme, potporu samozaposlenima i poduzećima s ciljem nastavka poslovanja, namijenjene su očuvanju radnih mjesta na Azorima tijekom pandemije bolesti COVID-19. Potpora u okviru mjera uvjetovana je zadržavanjem ugovora o radu i očuvanjem poslovanja;

(10) niz regionalnih mjera koje se odnose na zapošljavanje u autonomnoj regiji Madeira. Specifične mjere, uključujući regionalne dodatke programima na nacionalnoj razini, odnosno skraćeno radno vrijeme, potporu samozaposlenima i poduzećima s ciljem nastavka poslovanja, namijenjene su očuvanju radnih mjesta na Azorima tijekom pandemije bolesti COVID-19. Potpora u okviru mjera uvjetovana je zadržavanjem ugovora o radu i očuvanjem poslovanja;

(11) naknadu za zaposlenike i samozaposlene osobe koje privremeno ne mogu obavljati profesionalnu djelatnost zbog profilaktičke izolacije. Takvi radnici imaju pravo na naknadu jednaku njihovoj osnovnoj plaći;

(12) naknadu za bolovanje zbog zaraze virusom COVID-19. U usporedbi sa standardnim portugalskim sustavom naknada za bolovanje, odobravanje naknade za bolovanje zbog zaraze virusom COVID-19 ne podliježe razdoblju čekanja. Javna potpora sastoji se od naknade koja je jednaka bruto plaći;

(13) kupnju osobne zaštitne opreme koja se treba upotrebljavati na radnom mjestu, posebno u javnim bolnicama, resornim ministarstvima, općinama i autonomnim regijama Azora i Madeire kao zdravstvenu mjeru;

(14) kampanju za školsku higijenu s ciljem osiguranja sigurnog povratka na posao predavača, drugih članova osoblja i učenika;

(15) testiranje na zarazu virusom COVID-19 bolničkih pacijenata i radnika u javnim bolnicama, kao i zaposlenika staračkih domova i ustanova za skrb o djeci;

(16) posebnu naknadu za radnike u Nacionalnoj zdravstvenoj službi koji su uključeni u borbu protiv pandemije bolesti COVID-19. Sastoji se od bonusa za uspješnost, koji se isplaćuje samo jednom, što odgovara iznosu jednakom 50 % uobičajene bruto plaće zaposlenika.

Portugal je Komisiji dostavio relevantne informacije.

Uzimajući u obzir dostupne dokaze, Komisija predlaže Vijeću da donese provedbenu odluku o odobravanju financijske pomoći Portugalu u skladu s Uredbom o instrumentu SURE radi potpore navedenim mjerama.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovaj je Prijedlog u cijelosti usklađen s Uredbom Vijeća 2020/672, na temelju koje je i sastavljen.

Ovaj je Prijedlog dopuna jednom drugom instrumentu prava Unije za potporu državama članicama u izvanrednim situacijama, a to je Uredba Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenoga 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije („Uredba (EZ) br. 2012/2002”). Uredba (EU) 2020/461 Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je taj instrument izmijenjen da bi se njegovo područje primjene proširilo na izvanredna stanja velikih razmjera u području javnog zdravlja i definirale određene operacije prihvatljive za financiranje, donesena je 30. ožujka.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je dio raznih mjera donesenih kao odgovor na aktualnu pandemiju bolesti COVID-19, kao što je „Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus”, i dopunjuje druge instrumente za potporu zapošljavanju, kao što su Europski socijalni fond i Europski fond za strateška ulaganja/InvestEU. Korištenjem operacija uzimanja i davanja zajmova radi potpore državama članicama u ovom konkretnom slučaju pandemije bolesti COVID-19, ovaj Prijedlog služi kao druga crta obrane za financiranje programâ skraćenog radnog vremena i sličnih mjera kojima se pomaže zaštiti radnih mjesta, a time i zaposlenih i samozaposlenih osoba, od rizika od nezaposlenosti.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna je osnova za ovaj instrument Uredba Vijeća 2020/672.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Prijedlog se temelji na zahtjevu države članice i dokaz je europske solidarnosti koja se očituje u financijskoj pomoći Unije u obliku privremenih zajmova državi članici pogođenoj pandemijom bolesti COVID-19. Kao druga crta obrane, takva financijska pomoć privremena je potpora državi za povećane javne rashode za programe skraćenog radnog vremena i slične mjere za zaštitu radnih mjesta, a time i zaposlenih i samozaposlenih osoba, od rizika od nezaposlenosti i gubitka prihoda.

Takva će potpora pomoći pogođenim građanima i pridonijeti ublažavanju izravnih socioekonomskih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19.

• Proporcionalnost

U skladu s načelom proporcionalnosti ovaj Prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva instrumenta.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

• Savjetovanja s dionicima

Savjetovanje s dionicima nije moglo biti provedeno zbog žurnosti pripreme Prijedloga da bi ga Vijeće moglo pravovremeno donijeti.

• Procjena učinka

Procjena učinka nije provedena zbog žurnosti Prijedloga.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Komisija bi trebala moći ugovoriti zaduživanje na financijskim tržištima u svrhu korištenja istih sredstava za zajmove državi članici koja je zatražila financijsku pomoć iz instrumenta SURE.

Osim jamstava od država članica, u okvir su ugrađene i druge sigurnosne mjere kako bi se zajamčila financijska solidnost programa:

- rigorozan i konzervativan pristup financijskom upravljanju,
- struktura portfelja zajmova koja ograničava rizik koncentracije, izloženost na godišnjoj razini i prekomjernu izloženost prema državama članicama pojedinačno, istovremeno osiguravajući dostatna sredstva za dodjelu državama članicama kojima su najpotrebnija i
- mogućnost obnavljanja zajma.

2020/0227 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o odobravanju na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2020/672 privremene potpore Portugalu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19[1], a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Portugal je 11. kolovoza 2020. podnio zahtjev za financijsku pomoć Unije kojom bi dopunio svoje nacionalne mjere za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socioekonomskih posljedica za radnike.

(2) Očekuje se da će izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Portugal uveo da bi ograničio širenje pandemije i njezine socioekonomske i zdravstvene posljedice dramatično utjecati na javne financije. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2020. procijenjeno je da će Portugal do kraja 2020. zabilježiti deficit opće države od 6,5 % i dug opće države od 131,6 % bruto domaćeg proizvoda (BDP). U Komisijinoj ljetnoj privremenoj prognozi 2020. predviđeno je smanjenje BDP-a Portugala za 9,8 % u 2020.

(3) Pandemija bolesti COVID-19 dovela je do imobilizacije znatnog dijela radne snage u Portugalu. To je dovelo do iznenadnog i znatnog povećanja javnih rashoda Portugala u odnosu na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere, kao i pribjegavanje relevantnim zdravstvenim mjerama povezanim s pandemijom bolesti COVID-19, kako je navedeno u uvodnim izjavama od 4. do 17.

(4) „Zakonom br. 7/2009 od 12. veljače”, kako je naveden u zahtjevu Portugala od 11. kolovoza 2020., uvodi se mjera kojom se podupire zadržavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena utvrđena u portugalskom Zakonu o radu. Poduzeća koja ispunjavaju uvjete mjerom ostvaruju korist u pogledu pokrivanja 70 % naknada zaposlenicima, pri čemu naknada zaposlenika iznosi dvije trećine njihove uobičajene bruto plaće. Ta korektivna mjera od dvije trećine podliježe donjoj granici koja je jednaka nacionalnoj minimalnoj plaći i gornjoj granici koja je jednaka trostrukoj nacionalnoj minimalnoj plaći. Poduzeća koja ispunjavaju uvjete morala su obustaviti svoje poslovanje ili pretrpjeti velike gubitke prihoda;

[1] SL L 159, 20.5.2020., str. 1.

(5) „Uredba sa zakonskom snagom br. 10-G/2020 od 26. ožujka” i „Uredba sa zakonskom snagom br. 27-B/2020 od 19. lipnja”, kako su navedene u zahtjevu Portugala od 11. kolovoza 2020., bile su osnova za uvođenje niza mjera za ublažavanje učinka izbijanja bolesti COVID-19. To uključuje novu i pojednostavnjenu posebnu potporu za zadržavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena. Ova je mjera slična mjeri iz uvodne izjave 4., ali ima pojednostavnjene postupke koji omogućuju brži pristup sredstvima. Poduzeća koja ispunjavaju uvjete mjerom ostvaruju korist u pogledu pokrivanja 70 % naknada zaposlenicima, pri čemu naknada zaposlenika iznosi dvije trećine njihove uobičajene bruto plaće te oslobođenja od plaćanja doprinosa poslodavca za socijalno osiguranje. Ta korektivna mjera od dvije trećine podliježe donjoj granici koja je jednaka nacionalnoj minimalnoj plaći i gornjoj granici koja je jednaka trostrukoj nacionalnoj minimalnoj plaći. Poduzeća koja ispunjavaju uvjete morala su obustaviti poslovanje ili pretrpjeti gubitak prihoda od najmanje 40 % u razdoblju od 30 dana prije zahtjeva za potporu, u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine ili s mjesečnim prosjekom za dva mjeseca prije toga razdoblja. Mjera je produljena nekoliko puta, među ostalim revidiranjem izračuna naknade zaposlenicima na četiri petine njihove uobičajene bruto plaće i uvođenjem postupnog smanjenja doprinosa za socijalno osiguranje poduzećima koja primaju potporu. Budući da oslobođenje od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje čini izgubljeni državni prihod, za potrebe Uredbe Vijeća 2020/672, može se smatrati jednakim javnim rashodima.

(6) U slučajevima u kojima se poduzeća nalaze u krizi zbog pandemije bolesti COVID-19, koriste mjere iz uvodne izjave 4. ili 5. i imaju program osposobljavanja koji odobravaju nacionalne javne službe za zapošljavanje i osposobljavanje, u okviru posebnih strukovnih programa, zaposlenici i društva mogu dobiti naknadu za osposobljavanje kako bi pokrili nadoknadu dohotka i povezane troškove za osposobljavanje koje se mora odvijati tijekom radnog vremena kao alternativa za skraćenje radnog vremena.

(7) Nadalje, vlasti su uvele posebnu potporu poduzećima za nastavak poslovanja. Kako bi se olakšao povratak na posao i olakšalo zadržavanje radnih mjesta, poduzeća čiji su zaposlenici koristili mjere iz uvodne izjave 4. ili 5. mogu dobiti naknadu jednaku nacionalnoj minimalnoj plaći po odgovarajućem zaposleniku koja se isplaćuje u jednom obroku ili dvostrukoj nacionalnoj minimalnoj plaći po takvom zaposleniku koja se isplaćuje u fazama tijekom šest mjeseci. Kada se potpora isplaćuje u fazama, poduzeća mogu iskoristiti i djelomično oslobođenje od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje pojedinog poslodavca u odnosu na relevantne zaposlenike u visini od 50 %;

(8) Konačno, na temelju Uredbe sa zakonskom snagom br. 27-B/2020 od 19. lipnja vlasti su uvele dodatak za stabilizaciju prihoda za zaposlenike koji koriste mjere iz uvodne izjave 4. ili 5. Zaposlenici koji ispunjavaju uvjete oni su zaposlenici čija bruto plaća u odnosu na veljaču 2020. nije premašila dvostruku nacionalnu minimalnu plaću. Zaposlenici primaju naknadu jednaku razlici između bruto plaće u veljači 2020. i plaće u razdoblju u kojem je zaposlenik bio obuhvaćen jednim od dvaju prethodno navedenih programa potpore, s donjom granicom od 100 EUR i gornjom granicom od 351 EUR;

(9) „Uredbom sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka” i „ Zakonom br. 2/2020 od 31. ožujka”[2], kako su navedeni u zahtjevu Portugala od 11. kolovoza 2020., uvodi se posebna potpora za samozaposlene osobe, neformalne

[2] Kako je izmijenjen Zakonom 27-A/2020 od 24. srpnja.

radnike i članove društva s pravom upravljanja. Mjerom se predviđa mjesečna naknada koja odgovara ili registriranom prihodu osobe, s gornjom granicom od 438,81 EUR kada je prihod niži od 658,21 EUR, ili dvjema trećinama registriranog dohotka osobe s gornjom granicom od 438,81 EUR kada je prihod veći od 658,21 EUR. Početna ukupna donja granica od 219,41 EUR primijenjena je na ukupan iznos mjesečne potpore između 13. ožujka i 30. lipnja 2020. Osobe koje ispunjavaju uvjete jesu osobe koje su obustavile poslovanje ili imaju gubitak prihoda od najmanje 40 % u razdoblju od 30 dana prije zahtjeva za potporu, u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine ili s mjesečnim prosjekom za dva mjeseca prije toga razdoblja;

(10) „Uredbom sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka”, kako je navedena u zahtjevu Portugala od 11. kolovoza 2020., uvodi se obiteljska naknada za zaposlenike koji ne mogu raditi jer moraju pružati pomoć svojoj djeci mlađoj od 12 godina ili drugim uzdržavanim osobama. Mjerom se predviđa naknada koja pokriva 50 % naknade zaposlenicima. U pravilu, naknada zaposlenicima odgovara dvjema trećinama uobičajene bruto plaće, s donjom granicom koja je jednaka nacionalnoj minimalnoj plaći i gornjom granicom koja je jednaka trostrukoj nacionalnoj minimalnoj plaći; Ove se mjere mogu smatrati mjerom sličnom programima skraćenog radnog vremena, kako je navedeno u Uredbi (EU) 2020/672, jer pružaju dohodovnu potporu zaposlenicima koja će im pomoći da pokriju troškove skrbi o djeci dok su škole zatvorene, a time i pomoći roditeljima da nastave raditi, čime se sprečava ugrožavanje radnog odnosa.

(11) „Uredbom Vlade br. 3485-C/2020 od 17. ožujka”, „Uredbom Vlade br. 4395/2020 od 10. travnja” i „Uredbom Vlade br. 5897-B/2020 od 28. svibnja”, kako su navedene u zahtjevu Portugala od 11. kolovoza 2020., uvodi se posebna potpora za zadržavanje ugovora o radu voditelja izobrazbe s obzirom na otkazivanje stručnog osposobljavanja. Javna potpora sastoji se od naknade koja pokriva plaću voditelja izobrazbe unatoč tome što se stručno osposobljavanje ne provodi.

(12) „Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 97/2020 od 8. travnja”, „Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 120/2020 od 28. travnja”, „Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 128/2020 od 5. svibnja”, „Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 129/2020 od 5. svibnja”, „Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 195/2020 od 15. srpnja”, „Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 196/2020 od 15. srpnja” i „Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 200/2020 od 17. srpnja”, kako su navedene u zahtjevu Portugala od 11. kolovoza 2020., uvodi se niz regionalnih mjera koje se odnose na zapošljavanje u autonomnoj regiji Azori. Specifične mjere, uključujući regionalne dodatke programima na nacionalnoj razini, odnosno skraćeno radno vrijeme, potporu samozaposlenima i poduzećima s ciljem nastavka poslovanja, namijenjene su očuvanju radnih mjesta na Azorima tijekom pandemije bolesti COVID-19. Potpora u okviru mjera uvjetovana je zadržavanjem ugovora o radu i očuvanjem poslovanja;

(13) „Rezolucijom regionalne vlade Madeire br. 101/2020 od 13. ožujka” i „Pravilnikom br. 133-B/2020 Potpredsjedništva regionalne vlade Madeire i Regionalnog tajništva za socijalno uključivanje i građanstvo od 22. travnja”, kako su navedeni u zahtjevu Portugala od 11. kolovoza 2020., uvode se brojne regionalne mjere koje se odnose na zapošljavanje u autonomnoj regiji Madeira. Specifične mjere, uključujući regionalne dodatke programima na nacionalnoj razini, odnosno skraćeno radno vrijeme, potporu samozaposlenima i poduzećima s ciljem nastavka poslovanja, namijenjene su očuvanju radnih mjesta na Azorima tijekom pandemije bolesti COVID-19. Potpora u okviru mjera uvjetovana je zadržavanjem ugovora o radu i očuvanjem poslovanja;

(14) „Uredbom sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka” i „Zakonom br. 2/2020 od 31. ožujka”[3], kako su navedeni u zahtjevu Portugala od 11. kolovoza 2020., predviđa se naknada za zaposlenike i samozaposlene osobe koje privremeno ne mogu obavljati svoju profesionalnu djelatnost zbog profilaktičke izolacije. Takvi radnici imaju pravo na naknadu jednaku njihovoj osnovnoj plaći; Pravnom osnovom uvodi se i naknada za bolovanje zbog zaraze virusom COVID-19. U usporedbi sa standardnim portugalskim sustavom naknada za bolovanje, odobravanje naknade za bolovanje zbog zaraze virusom COVID-19 ne podliježe razdoblju čekanja. Javna potpora sastoji se od naknade koja je jednaka bruto plaći;

(15) „Uredbom sa zakonskom snagom br. 10-A od 13. ožujka”, kako je navedena u zahtjevu Portugala od 11. kolovoza 2020., omogućava se kupnja osobne zaštitne opreme koja se treba upotrebljavati na radnom mjestu, posebno u javnim bolnicama, resornim ministarstvima, općinama i autonomnim regijama Azora i Madeire kao zdravstvena mjera. Nadalje, pravnom osnovom uvodi se i kampanja za školsku higijenu s ciljem osiguranja sigurnog povratka na posao predavača, drugih članova osoblja i učenika.

(16) Vlasti su uvele testiranje na zarazu virusom COVID-19 bolničkih pacijenata i radnika u javnim bolnicama, kao i zaposlenika staračkih domova i ustanova za skrb o djeci. Taj se iznos financira iz općeg proračuna i stoga nema izričitu pravnu osnovu.

(17) Naposljetku, „Zakonom br. 27-A/2020 od 24. srpnja”, kako je naveden u zahtjevu Portugala od 11. kolovoza 2020., uvodi se posebna naknada za radnike u Nacionalnoj zdravstvenoj službi koji su uključeni u borbu protiv pandemije bolesti COVID-19. Sastoji se od bonusa za uspješnost, koji se isplaćuje samo jednom, što odgovara iznosu jednakom 50 % uobičajene bruto plaće zaposlenika.

(18) Portugal ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/672. Portugal je Komisiji dostavio dostatne dokaze o povećanju stvarnih i planiranih javnih rashoda za 5 934 462 488 EUR od 1. veljače 2020. zbog nacionalnih mjera poduzetih radi ublažavanja socioekonomskih posljedica pandemije bolesti COVID-19. Povećanje koje je izravno povezano s prethodno navedenim mjerama, odnosno programima skraćenog radnog vremena ili sličnim mjerama, predstavlja iznenadno i znatno povećanje jer se odnosi i na nove mjere i na povećanje potražnje za postojećim mjerama, koje zajedno obuhvaćaju značajan udio poduzeća i radne snage u Portugalu.

(19) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala s Portugalom i provjerila odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih javnih rashoda izravno na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere, kao i na pribjegavanje relevantnim zdravstvenim mjerama povezanim s pandemijom bolesti COVID-19, navedenim u zahtjevu od 11. kolovoza 2020.

(20) Stoga bi Portugalu trebalo pružiti financijsku pomoć kako bi mu se pomoglo u ublažavanju socioekonomskih posljedica ozbiljnih gospodarskih poremećaja uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19.

(21) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod postupaka koji bi se mogli pokrenuti u vezi s poremećajima funkcioniranja unutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. UFEU-a. Njome se ne poništava zahtjev iz članka 108. UFEU-a da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima planirane dodjele državne potpore.

[3] Kako je izmijenjen Zakonom 27-A/2020 od 24. srpnja.

(22) Portugal bi trebao redovito obavješćivati Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda kako bi Komisija mogla procijeniti u kojoj je mjeri Portugal te rashode izvršio.

(23) Odluka o dodjeli financijske pomoći donesena je uzevši u obzir postojeće i očekivane potrebe Portugala, kao i zahtjeve za financijsku pomoć u skladu s Uredbom (EU) 2020/672 koje su već podnijele ili planiraju podnijeti druge države članice, a pritom su primijenjena načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Portugal ispunjava uvjete iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/672.

Članak 2.

1. Unija Portugalu stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 5 934 462 488 EUR. Maksimalno prosječno dospijeće zajma je 15 godina.

2. Razdoblje raspoloživosti financijske pomoći odobrene ovom Odlukom traje 18 mjeseci i počinje teći od prvog dana nakon stupanja na snagu ove Odluke.

3. Financijsku pomoć Unije Komisija Portugalu stavlja na raspolaganje u najviše osam obroka. Obroci se mogu isplatiti u jednoj ili nekoliko tranši. Rokovi dospijeća tranši iz prvog obroka mogu biti dulji od maksimalnog prosječnog dospijeća iz stavka 1. U takvim slučajevima, rokovi dospijeća sljedećih tranši utvrđuju se tako da se, nakon isplate svih obroka, poštuje maksimalno prosječno dospijeće iz stavka 1.

4. Prvi obrok isplaćuje se nakon stupanja na snagu sporazuma o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672.

5. Portugal podmiruje troškove financiranja Unije iz članka 4. Uredbe (EU) 2020/672 za svaki obrok uvećane za sve naknade, troškove i izdatke Unije koji nastanu zbog financiranja.

6. Komisija odlučuje o iznosu i isplati obroka, kao i o iznosu tranši.

Članak 3.

Portugal može financirati sljedeće mjere:

(a) potporu za zadržavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena, kako je predviđeno člancima od 298. do 308. Zakona br. 7/2009 od 12. veljače;

(b) novu i pojednostavnjenu posebnu potporu za zadržavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena, kako je predviđeno Uredbom sa zakonskom snagom br. 10-G/2020 od 26. ožujka i člankom 2. Uredbe sa zakonskom snagom br. 27-B/2020 od 19. lipnja;

(c) posebne strukovne programe za zadržavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena, kako je predviđeno člancima od 7. do 9. Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-G/2020 od 26. ožujka;

(d) novu posebnu potporu poduzećima za nastavak poslovanja, kako je predviđeno člankom 4. stavcima od 1. do 7. i od 10. do 12. te člankom 5. Uredbe sa zakonskom snagom br. 27-B/2020 od 19. lipnja;

(e) novi dodatak za stabilizaciju prihoda za zaposlenike obuhvaćene prethodno navedenom potporom za zadržavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena, utvrđenom u portugalskom Zakonu o radu, ili novom i pojednostavnjenom potporom uvedenom kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 kako je predviđeno člankom 3. Uredbe sa zakonskom snagom br. 27-B/2020 od 19. lipnja;

(f) novu i progresivnu posebnu potporu za zadržavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena kako je predviđeno Uredbom sa zakonskom snagom br. 46-A/2020 od 30. srpnja;

(g) novu posebnu potporu za samozaposlene, neformalne radnike i članove društva s pravom upravljanja kako je predviđeno člancima od 26. do 28. Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka i člankom 325-G Zakona br. 2/2020 od 31. ožujka kako je izmijenjen člankom 3. Zakona 27-A/2020 od 24. srpnja;

(h) obiteljsku naknadu za zaposlenike koji ne mogu raditi jer moraju pružati pomoć svojoj djeci mlađoj od 12 godina ili drugim uzdržavanim osobama kako je predviđeno člankom 23. Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka;

(i) posebnu potporu za zadržavanje ugovora o radu voditelja izobrazbe s obzirom na otkazivanje stručnog osposobljavanja kako je predviđeno Uredbom Vlade br. 3485-C/2020 od 17. ožujka, Uredbom Vlade br. 4395/2020 od 10. travnja i Uredbom Vlade br. 5897-B/2020 od 28. svibnja;

(j) regionalne mjere koje se odnose na zapošljavanje u autonomnoj regiji Azori kako je predviđeno Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 97/2020 od 8. travnja, Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 120/2020 od 28. travnja, Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 128/2020 od 5. svibnja, Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 129/2020 od 5. svibnja, Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 195/2020 od 15. srpnja, Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 196/2020 od 15. srpnja i Rezolucijom Vijeća regionalne vlade Azora br. 200/2020 od 17. srpnja;

(k) regionalne mjere koje se odnose na zapošljavanje u autonomnoj regiji Madeira, predviđene Rezolucijom regionalne vlade Madeire br. 101/2020 od 13. ožujka i Pravilnikom br. 133-B/2020 Potpredsjedništva regionalne vlade Madeire i Regionalnog tajništva za socijalnu uključenost i građanstvo od 22. travnja;

(l) naknadu za zaposlenike i samozaposlene osobe u profilaktičkoj izolaciji kako je predviđeno člankom 19. Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka i člankom 325-F Zakona br. 2/2020 od 31. ožujka kako je izmijenjen člankom 3. Zakona br. 27-A/2020 od 24. srpnja;

(m) naknadu za bolovanje zbog zaraze virusom COVID-19 kako je predviđeno člankom 20. Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka i člankom br. 325-F Zakona br. 2/2020 od 31. ožujka kako je izmijenjen člankom 3. Zakona br. 27-A/2020 od 24. srpnja;

(n) kupnju osobne zaštitne opreme koja se treba upotrebljavati na radnom mjestu, posebno u javnim bolnicama, resornim ministarstvima, općinama i autonomnim

regijama Azora i Madeire, kako je predviđeno člankom 3. Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A od 13. ožujka;

(o) kampanju za higijenu u školama predviđenu člankom 9. Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka;

(p) testiranje na zarazu virusom COVID-19 bolničkih pacijenata i radnika u javnim bolnicama, kao i zaposlenika staračkih domova i ustanova za skrb o djeci;

(q) novu posebnu naknadu za radnike u Nacionalnoj zdravstvenoj službi koji su uključeni u borbu protiv pandemije bolesti COVID-19 kako je predviđeno člankom 42-A Zakona br. 2/2020 od 31. ožujka, kako je izmijenjen člankom 3. Zakona br. 27-A/2020 od 24. srpnja.

Članak 4.

Portugal do [*DATUM: šest mjeseci od datuma objave ove Odluke*] i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena Portugalskoj Republici.

Članak 6.

Ova Odluka objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik